

Ramazan humanizm və bərabərlik bayramıdır

"İslam sivilizasiyasının tarixi mədəni mərkəzlərindən olan Azərbaycanda Ramazan bayramı hər il böyük təntənə ilə keçirilir, xalqımızın və dövlətimizin firavənliliyi, əmin-amalı üçün dualar edilir, ölkəmizin müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsi dərin ehtiramla yad olunur".

İlham ƏLİYEV

Bu gün dünyanın hər yerində müsəlmanlar müqəddəs ramazan ayının bitməsini, "orucluq ayı"nın başa çatmasını bayram edirlər. Ramazan bərəkət, rəhmət, məğfirət, günahlardan təmizlənmə ayıdır. Ramazan üç fəzilətli ayın sonucusudur.

Bu ayın Allah yanında qiyaməti o qədər böykdür ki, mən illərdir işığına yol getdiyimiz dörd müqəddəs kitabımı "Zəbur"u, "Tövrət"i "İncil"i və "Quran"ı Allah on bir ayın sultani sayılan bu şərafətli ayda nazil etmişdir.

Ramazan bayramı mənəviyyat, bərabərlik, birlik bayramıdır. Əslində, insanlar düşünəcələrinin, iradələrinin hissələrinə, nəfislərinə qalib gəldikləri ni bayram edirlər. Ramazanda insanlar aqlıqla, yuxusuzluqla, hətta gözü, könlü toxluqla da sınağa çəkilirlər. Ramazan eyni zamanda könlüne, nəfsinə toxluq verməyin, ruhun cism üzərində qələbəsinin bayramıdır. Bu ayın fəzilətlərini İslam Peyğəmbəri Həzret Məhəmməd belə qiymətləndirib: "Allah yanında en gözəl ay olan mübarək ramazan ayının günləri və gecələri o qədər üstündür ki, hətta oruc tutan adamın nəfəs çəkməyi, yatmağı belə zikr, ibadət sayılır. Bu ayda olunan dualar və ibadətlər möqbul, həcatlər müstəcəb olur".

Ramazan ruzisini bölməyi bacaranların, kasıbı sevindirənlərin, ehtiyacı olanlara əltutulanların, günahı anlayıb günah etməkdən çəkinənlərin

ayıdır. Ramazan əsl insanlıq ayıdır. Bu ayda imanlı insanlar oruc tutmaqla, Tanrıya yaxınlaşmaqla həm də həyat fəlsəfəsini daha çox anlamaqla insanlara sevgi, mərhəmət və qayğı hissələri nümayiş etdirirlər. Oruc imkansızlara kömək göstərmək, onların yaşadıqları hissələri duymaq məqsədilə vacib buyrulub. İmkanlılar orucluq günlərində imkansız insanların yaşadığı anları yaşayır, və bu, insanlarda şəfqət və mərhəmət hissələrinin oyanmasına kömək edir.

Oruc insanın dünya mali ilə öz arasında yaratdığı mənəvi sərhəddir. Oruc daxilimizdə nizami bərqərar edir, ruhumuzu və iradəmizi gücləndirir, arzu və ehtiraslarımızın önünə bir qalxan kimi sədd çokır. Oruc insanın gözünü, qulağını, dilini və bədənin digər üzvlərini təmizləyir, yersiz və günah hönülü işlərdən çəkindirir. Oruc vicedanın səsini dinləməyi öyrədir insana. İnsan oruc sayəsində mənəviyyatı, əxlaqı, iç dünyası ilə üzləşmə fürsəti əldə edir və sınağa çəkilir.

Bu ayda küsüllülər barışır, varlı varından yoxsula pay verir, onu sevindirir. Ramazan günahların bağışlanıldığı tövbənin qəbulu, haqqaya tapınma fürsətini verir. Ramazan xeyrin şor üzərində qələbə ayıdır.

Savab əməllərin sevincini yaşadan müqəddəs ay

Ramazan bayramı bu il bizim üçün bir qədər də fərqlidir. İnsanlarımız bu il müqəddəs Ramazan bayramını işğaldan azad edilmiş doğma torpaqlarımızda da könül xoşluğu ilə qeyd edirlər. Illərlə onlar Uca Yaradana əllərini açıb yurd həsrəti ilə dualar etmişdilər. "Növbəti bayramımızı Qarabağda keçirə bilek" niyyəti ilə bitirdi duaları. Artıq Şərqi Zəngəzur və Qarabağ köçərlərini aradı. Onlar yurda dönüş sevincinə görə şükranlıqlarını bildirirlər. Bu il 30 ildən sonra Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində bayram namazı qılıncayaq. Adamlar alınlarını illərlə həsrətini çəkdikləri müqəddəs torpağa qoyub səcdə edəcəklər. Talış kəndində insanlar onları qoruyan əsgərlərə dua edib, bayram sovqatına qonaq edəcəklər. Şuşadan səmaya yüksələn azan yurdumuzu yenidən bərpa edən insanları bayrama səsləyəcək. Füzuli, Zəngilan hava limanlarına eniş etmiş teyyarələrdən düşənlərin dilindən "şükür" kəlməsi əskik olmayıcaq. Şuşaya gedən maşınların sayı birə beş artacaq... Bu il vətənin torpağı da, daşı da sevinir. Illərlə yağı düşmənin tapdağında qalan

torpaqlarımızda həyat canlanır. İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə böyük quruculuq, abadlıq, bərpa işləri görülür.

Ramazan barış deməkdir, sülh, əmin-amalıq deməkdir. İslami dəyərlərin qoruyucusu, mənəvi dəyərlərimizi yaşadan və öz siyasetində həmişə bu amilə üstünlük veren Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də düşmənə səhvini anlaşıb, hikkədən çəkinməyi, mühəribəyə, qana son qoymağı, sülh müqaviləsini imzalamayı təklif edir. Bu yöndə ardıcıl olaraq ortalığa qəti mövqə qoyp. Ya torpaqlarımızda yaşayanlar sülhü qəbul edib, Qarabağda ucalan zəfər bayramımızın altında yaşayacaqlar, yaxud da özlərinə yaşamaq üçün başqa yer axtaracaqlar!

Vətənə can dedik. Elə isə bu müqəddəs bayram gündündə ilk duamız canımız Azərbaycana, dövlətimizin daha da qüdrətlənməsinə olsun. Vətənin bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərimizə Tanrıdan rəhmət, qazılərimizə, əsgərlərimizə, vətəni sevən və qoruyan oğullarımıza cansağlığı diləyek. Diləkləriniz xoş, niyyətləriniz təmizdir, inşallah, Uca Tanrı dualarınızı qəbul edər.

Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"